

GM-BOO.0003.1.5.1.2025

Olsztyn, 10 marca 2025 roku

Pani
Bożenna Ulewicz
Radna Sejmiku Województwa
Warmińsko-Mazurskiego

Szanowna Pani Radna,

w odpowiedzi na Pani interpelację złożoną 24 lutego 2025 r. dotyczącą skali niezrealizowanych projektów i konieczności zwrotu otrzymanych na ich realizację środków w ramach RPO WiM 2014-2020 przedstawiam poniższe informacje:

- liczba niezrealizowanych projektów w ramach EFRR i EFS: 273;
- liczba wszczętych i zakończonych postępowań: 147;
- liczba umorzeń: 13;
- liczba skutecznych egzekucji: 56;
- wysokość środków pozostałych do zwrotu: 22 759 516,45 zł;
- łączna kwota odzyskanych środków: 30 004 859,75 zł.

Odwołując się do Pani sugestii, że duża liczba zwrotu środków wskazuje na niewystarczający system kontroli, pragnę zapewnić, że system zarządzania i kontroli środków unijnych funkcjonuje sprawnie i skutecznie. Wykrywanie nieprawidłowości oraz egzekwowanie zwrotu środków jest dowodem na to, że mechanizmy kontrolne działają zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych przez Instytucję Zarządzającą lub Instytucje Pośredniczące, w przypadku stwierdzenia nieprawidłowości skutkujących

uznaniem wydatków za niekwalifikowalne (w części lub w całości), nakładane są korekty finansowe, a beneficjenci są zobowiązani do zwrotu środków. Postępowanie w sprawie zwrotu środków jest uregulowane w art. 207 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych. Środki podlegają zwrotowi, jeśli zostały wykorzystane niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur lub pobrane nienależnie. Brak zwrotu środków w wyznaczonym terminie skutkuje wszczęciem postępowania administracyjnego.

Informacje o potencjalnych nieprawidłowościach mogą pochodzić z różnych źródeł, w tym od Urzędów Skarbowych, Policji, Prokuratury czy CBA. Wszystkie sygnały są analizowane, a w przypadku potwierdzenia nieprawidłowości, podejmowane są działania zmierzające do odzyskania środków. Wszczęte postępowania kończą się wydaniem decyzji administracyjnej, a beneficjenci mają prawo do odwołania się od decyzji w pierwszej instancji.

System zarządzania i kontroli w ramach RPO WiM 2014-2020 był regularnie audytowany przez Instytucję Audytową, która potwierdziła jego prawidłowe funkcjonowanie. W ramach nowej perspektywy finansowej (2021-2027) wprowadzono takie mechanizmy kontrolne jak:

- kontrole w miejscu realizacji projektu,
- kontrole dokumentów dotyczące prawidłowości wyboru wykonawców,
- kontrole trwałości projektów,
- kontrole doraźne w odpowiedzi na sygnały ostrzegawcze,
- wizyty monitoringowe.

Ponadto na etapie weryfikacji wniosków o dofinansowanie wszystkie podmioty są sprawdzane w rejestrze podmiotów wykluczonych z możliwości otrzymania środków unijnych. Wnioskodawcy muszą również wykazać odpowiednie doświadczenie i potencjał finansowy, co stanowi dodatkowe zabezpieczenie przed nieprawidłowościami.

W ramach Funduszy Europejskich dla Warmii i Mazur 2021-2027 Instytucja Audytowa corocznie sporządza Roczne Sprawozdanie z Kontroli, które zawiera analizę błędów i uchybień oraz proponowane działania naprawcze. Zgodnie z opinią przesłaną do Komisji Europejskiej w dniu 10.02.2025 r. system zarządzania i kontroli programu funkcjonuje prawidłowo.

Podsumowując, liczba zwrotu środków nie świadczy o nieskuteczności systemu, ale o jego sprawnym działaniu w wykrywaniu i eliminowaniu nieprawidłowości. Wprowadzone mechanizmy kontrolne oraz regularne audyty zapewniają, że środki unijne są wydatkowane zgodnie z ich przeznaczeniem, a ewentualne nadużycia są skutecznie wykrywane i eliminowane.

Z poważaniem

Marszałek
Województwa Warmińsko-Mazurskiego

Marcin Kuchciński